Boerové a Angličané

Román z předposlední války Transvaalské v Jižní Africe od Rider Haggarda

Ví má se tak" — a nyní se ohlížel, nejsou-li od nikoho pozorováni. "jsem od vlády poslán, abych jednal o výměnu zajatých."

"Od vlády? Od které vlády?"

"Od které? Toť se rozumí, že od triumvirátu, jejž Bůh žehnej a zachovej jako Jonáše, když obcházel zdi města."

"Jesus, chcete říci," opravovala Jess. "Jonáš šel do žaludku velryby."

"Ach, ano, právě, tak je to, a uvnitř hrál na trubku. Opět si na to vzpomínám, ačkoliv nemohu dobře pochopiti, jak to bylo možno. Než dále! Je vskutku pravda, že mi naše skvělá vítězství poněkud hlavu pomátla? Ach, jak je to skvostné, býti vlastencem! Dobrý Bůh sílí páže vlastence a pečuje o to, aby nepřítele zničil."

"Aj, najednou jste tak dobrým vlastencem, sousede Coetzee?" ptala se Jess s úsměvem.

"Ano, slečno, ano! Jsem vlastencem skrz na skrz! Nenávidím vládu anglickou; čert nechť ji zakose do pekel. Chceme míti svoji zemi a svůj sněm. Všemohoucí Pane! U Langs Neku jsem viděl, kdo je v právu. Ach, ti ubozí, ubozí červenokabátníci! Já sám jsem zastřelil čtyři: dva, když se přibližovali k nám, dva, když utíkali; poslední překotil se jako kozel. Ubohý muž! Prolévál jsem za nějž potom hořké slzy. Já vůbec šel nerad do bitvy, ale Frank Muller pro mne poslal a pravil, nepotáhnu-li spolu, že mě dá zastřeliti. Táhl jsem tedy s nimi. Frank je ďábel. Když jsem potom viděl, jak milý Bůh toho dne anglického generála proměnil ve blázna ještě svým tisícem červenokabátníků nás z Langs Neku vyhnati, tu jsem viděl, na které straně je právo, a řekl jsem: K čertu s anglickou vládou! Co zde má vláda anglická k pohledávání?"

"To je vše jedno, sousede Coetzee," přerušila jej Jess. "Slýchala jsem vás dříve hvízdati do jiné tóniny a snad se k ní zase navrátíte. Řekněte mi, jak se daří mému strýci a mojí sestře? Jsou na farmě?"

"Všemohoucí Pane! Nebudete přece mysliti, že jsem tam byl, abych se podíval, co činí. Avšak ano, slyšel jsem, že jsou tam. Mooifontein je krásné místo a já hodlám je zakoupiti, až všecky Angličany vypudíme ze země. Frank Muller mi pravil, že jste tam. Než nyní musím hleděti, bych se dostal dále sice ten ďábel, Frank Muller, bude chtíti vědět, kde jsem se zdržel."

"Sousede Coetzee," pravila Jess, "chcete pro mne něco učiniti? Jsme staří přátelé. Jednou jsem přemluvila strýce, aby vám půjčil pět set liber, když všichni vaši volové padli plicní nemocí."

"Ano, ano, a buda to musit jednou také zaplatiti — až jen ty Angličany vyženeme ze země." Nyní pobídl koně a chystal se k další jízdě.

"Chcete mi nějakou libost učiniti?" tázala se Jess, sama chytivši koníka za uzdu.

"Co pak je to, slečno? Co musíte? Musím dále. Ten ďábel, Frank Muller, čeká na mne se zajatými u Rooihuis."

"Potřebuji průvodní list pro kapitána John Niela a pro sebe jakož i nějaký průvod. Rádi bychom se navrátili domů."

"Všemohoucí Bože!" zvolal, "to není možné. Průvodní list! Kdo pak něco podobného slyšel! Porozumí, musím dále!"

"Není to nemožné, sousede Coetzee, jak asi sám víte," odpověděla Jess. "Podívejte! Dostanu-li průvodní list, budu mluviti se strýcem o těch pěti set liber. Snad nebude jich více ani zpět žádati."

"Ah!" pravil Boer. "Dobře, jsme staří přátelé, slečno, a říká se, že přítel nemá opustiti přítele v tísni — to bylo stále mojím heslem. Všemohoucí Pane! Sto mil cesty pojedu — ano půjdu ohněm pro přítele. Ano, ano, pohleďme se, co dá se činiti. Závisí to od toho ďábla Franka Mullera. Kde pak budete k nalezení? V onom bílém domku? Dobrá! Ráno půjde eskorta se zajatými a podaří-li se mi, průvodní list dostati, přinesu vám jej s sebou. Avšak, slečno, nezapomeňte na oněch pět set liber! Všemohoucí Bože, jak je to hezké, míti dobré srdce a svému příteli pomoci! Nuže mějte se dobře!" s nyní odjížděl starý Hans na svém hnědém koníku a široký jeho obličej zářil blahým vědomím.

Jess doprovázela ho pohledem opovržení, šla pak ke tábora, aby si opatřila denní potřeby.

Když se navrátila, vypravovala Johnovi, co se stalo, a pravila, že by bylo dobře, všecko na cestu připraviti, aby, dostane-li se jim průvodních listin, mohli ihned vyjeti. Za tím účelem dopravili ku domku vůz. John jej mazal, kdežto Monti dostal rozkaz, aby s koňmi pohotově. Koně byli zdrávi, ač pro nedostatek krmiva se poněkud přepadli.

Mezi tím jel starý Coetzee svojí cestou asi hodinu, až spatřil malý červený dům.

Najednou vynořil se ze stínu domu jezdec na silném vranném koni. Jezdec — hezký, vousatý muž, přísného vzezření — vložil ruku nad oči, a hleděl na cestu. Pak bezděky ostruhami koně pobídl. Tento náhle poskočil a klusal k Hansovi Coetzee.

"Aha! to je ten ďábel v mužské kůži Frank Muller!" pravil Hans. "Co pak asi jenom opětně chce? Vždy mám zimnici v zádech, když se ke mně blíží."

Mezi tím přichvátal jezdec na svém prudkém vranném oři těsně k malému koníku. Bezprostředně u Hansa Coetzee strhl oře zpět, ten to se vzepjal rovně jako svíce a přední jeho kopyta přiblížila se ke hlavně Hansově.

"Všemohoucí Bože!" zvolal starý muž, škubaje svého koníka zpět. "Buďte, pane, přece trochu opatrný! Nemám chuti, abych dal se rozšlapnouti jako nějaký hmyz."

Frank Muller — neboť on to byl — se usmál. Schválně svého koně zadržel, aby se vzepjal a starého muže polekal. Frank jej znal co arcibabu.

"Kde pak jste tak dlouho vězel a co jste zase u těch Angličanů dělal? Měl jste zde býti již před půl hodinou."

"To bych také byl, pane, kdyby byl nebyl zdržen. Nebudete přece myslet, že bych v tom prokletém hnízdě se zdržel déle nežli potřebí. Fuj," a při tom si odplivl a smrdí to tam po Angličanech a nemohu se toho zápachu dosud úplně zbýti."

"Vy jste lhář, sousede Coetzee," zněla chladná odpověď. "Anglicky s Angličany, boersky s Boery — ani studený ani teplý, ani ryba ani rak. Dejte si pozor, sice vás udám. Znám vás a vaši žvanivost. Víte ještě, co jste řekl k Angličanu Nielovi ve dvoře hospody ve Wakkerstroomu, kde jste pak hned utekl, když jste mne spatřil? Já slyšel vše a nic jsem nezapomenul. Víte, co se stává se zrádcem?"

Hans chvěl se strachy a div zuby neklepal. Jeho prokvetlý obličej zbledl úzkostí.

"Co tím chcete říci, pane?" tázal se.

"Já — e — nic! Já vás pouze jako přítel varoval. Slyšel jsem tak ledacos o vás —" nyní pošeptal Frank Hansovi do ucha nějaké jméno, při jehož vyslovení tento ještě více zbledl.

"Nuže," pokračoval Hansův mučitel, když se na jeho strachu dosti popásl. "Jaké pak polufuky vyjednal jste v Pretorii?"

"Dobré, pane, dobré," švitořil Hans, unesen radostí, že může přejíti k jinému předmětu. "Nalezl jsem Angličany tak ohebné, jako vydělanou kůži. Chtějí svých dvanácte zajatých vyměniti za naše čtyry; ráno o desáté hodině mají naši zajatí tam býti. Vypravěl jsem jejich veliteli o Langs Neku a Ingogo a on mi nechtěl ani věřiti. Myslil, že lhu jako on sám. Ostatně dostavuje se tam již hlad. Viděl jsem jednoho Hottentota, jejž znám z dob dřívějších a ten mi pravil, že jim kosti pozážlivě vystupují."

"Brzy budou jako hroty vystupovati z jejich kůže," dodal mračivě Frank.

"Tak, nyní jsem u domu. Generál je zde. Právě přišel z Heidelbergu a můžete mu svoji zprávu sám říciti. Slyšel jste něco o Angličanu — kapitánu Nielovi? Je pravda, že je mrtev?"

"Nikoli, není mrtev. Při tom mi napadlo, že jsem u tam zahlédl též neť sousedů Krofa — tu černou. Jest s kapitánem v Pretorii uzavřen a poslala mne, bych učinil pokus, zdali bych mohl pro ně zaopatřiti průvodní listy ke zpáteční cestě domů. Toť se rozumí, že jsem jí řekl, že je to nesmysl, že musí zůstati v Pretorii a tam s ostatními Hladem umříti."

Muller, jenž tuto poslední část vypravování vyslechl s největší pozorností, zastavil svého koně náhle a odpovídal: "To jste řekl? Pak jste ještě pomatenější blázen, nežli jsem myslil. Kdo pak vám dal plnomocenství rozhodovati, zdali má kdo dostati průvodních listů či-li ne?"

XX
Veliký muž.

Poslední poznámkou Frankovou v právem slova smyslu zdrcen, lapal starý Hans vzduch jako kapr, jenž na sucho byl vyvržen. Sám si dokazoval, že Frank Muller je přece ďáblem v mužském těle. Mezi tím dospěli ke dveřím domku a sestoupili s koní. Za minutu nalézal se Hans v přítomnosti jednoho z náčelníků povstání.

Byl to zakrnělý, škaredý muž, asi pětapadesát let starý; měl veliký nos, malé oči, řídký vlas; postava jeho byla nahrbená. Naproti tomu čelo jeho bylo pěkně klenuté, celý obličej prozrazoval schopnosti daleko větší nežli postřední. Z jeho tahů bylo možno vyčísti bystrého ducha. Veliký tento muž seděl za jednoduchým, z prken zbitým stolem a právě byl tím zaměstnán, že s patrným namáháním psal něco na špinavém papíře. Kouřil při tom z veliké hrubé dýmky.

"Posaďte se, pánové, posaďte se," pravil, když vstoupili a ukázal troubelem dýmky na dřevěnou lavici. Oba se posadili, klobouků nesňali, naopak své dýmky si zapálili.

"Jak pak, pro Boha, píše se slova Excellence?" tázal se náhle generál. "Napsal jsem to již čtverým způsobem a jedno slova vypadá hůře nežli druhé."

"Frank Muller dal žádané vysvětlení. Hans myslil ve svém nitru, že to neřekl ani Muller dobře, ale neodvážil se to pověděti nahlas. Následovala přestávka, jejíž ticho bylo rušeno pouze škrtáním brkového pera nad špinavým papírem. Hans při ní dřímal a byl by málem dokonale usnul, neboť byl unaven jízdou za horkého počasí.

"Tak," pravil konečně písař a pohlížel na umazaný list se zálibou skoro dětinnou. "To by tedy bylo hotovo," pravil. Proklet buďiž muž, jenž to hloupé psaní vynašel. Naši předkové se bez něho dobře obešli, proč pak my se jím soužíme? Pro smlouvy s Kafry má ještě nějaký smysl. Já přece se domnívám, že jste mi slovo Excellence špatně řekl. Však buď jak buď, svého účelu již dojde."

"Nuže, pane Coetzee, co jest? Ach ano, již vím jedná se o zajatce. Jak jste tedy pochodil?"

Hans vypravoval svoji historii a když jako obyčejně v takových případech počal se potiti, přerušil ho generál beze všech okolků.

"Tak, tak, sousede! Vaše mluvení podobá se jízdě vozu, do něhož jsou voli zapřaženi — samé rachocení, narážení, hrkání, pekelný hluk, ale ani krok z místa. Chtějí nám vydati svých dvanácte zajatých za naše čtyry? Nu, to je poměr docela správný. Však nikoli: čtyři Boerové mají daleko větší cenu, nežli dvanáct a čtyřicet Angličanů," dodal generál s úsměvem. "Dobrá. zajaté tam pošleme, jak jste vyjednal. Ať jim pomohou sníst poslední suchary. S Bohem, sousede! Však počkejte, ještě slovo nežli odejdete. Svého času jsem o vás něco slyšel; pravilo se mi, že vám nemáme důvěřovati. Já ovšem nevím, je-li to pravda; já sám tomu nevěřím. Avšak pamatujte si: kdyby to měla býti pravda a já se něco dověděl, pak, u Boha přísahám, dal bych vás nejprve karabáčem v hadry rozbíti, potom zastřeliti a vaší mrtvolu zaslal bych Angličanům darem."

Při těchto slovech udeřil veliký muž do prkenného stolu pěstí, což způsobil ránu, která na Coetzee účinkovala děsně. Tvářil se však nevinně, jako nejpoctivější povstalec.

"Přísahám ....," počal Hans koktati.

"Nepřísahejte raději, sousede; jste starší církve. Mimo to nestává k tomu nutnosti. Vždyť jsem řekl, že řečem o vás nevěřím. Byly mi podobné věci asi dvakráte s léte ny. Kdo to řekl, na tom vám nezáleží, neboť s lidmi těmi se více nepotkáte. S Bohem sousede, s Bohem! Nezapomeňte všemohoucímu Bohu poděkovati za naše slavné vítězství. Bůh od staršího církve bude jistě dík očekávati.

Nebohý Hans zdrcen blížil se ke dveřím a hořce pociťoval, že ony dny, kdy dovedně chtěl se posaditi na dvě židle zároveň, nebyly dny pro něj šťastnými. A dejme tomu, že by Angličané vzdor všemu ještě zvítězili — jak on v srdci doufal a si přál — jak pak má jim dokázati, že to v skutku očekával.

Generál pozoroval jej přimhouřenýma očima jednak se hrozivým jednak s veselým výrazem na tváři, když odcházel.

"Baba, bázlivec; muž bez citu pro dobro i zlo! Takovým, pane Franku, je Hans Coetzee! Prodal by nás, kdyby mohl, nyní však nahnal jsem mu strachu. Nemýlím-li se, nepozoroval ani, že pouze štěkám, ačkoli kousati zamýšlím též. Však dosti o něm. Poděkoval jsem vám již za účastenství při útoku na Majubu? Ach, to bylo skvostné vítězství! Kolik pak vás bylo, když jste se připravovali na vrch?"

"Osmdesáte mužů!"

"A mnoho-li později?"

"Sto sedmdesáte, snad ještě o několik více."

"A kolik z vás bylo trefeno?"

"Tři a jeden usmrcen, dva poraněni a několik kulemi pouze odřeno."

"Výborně, výtečně! To byl hrdinný skutek, a poněvadž doprovázela jej statečnost, proto také doprovázen výsledkem. Ten anglický generál musí býti zmatený! Kdo pak jej zastřelil?"

"Breytenbach. Colley držel kapesný šátek do výše. Breytenbach střelil a generál se sřítil. Na to utíkali všichni s hory, až na hlavy padali. Ano, bylo to výtečné! Mohli nás levou rukou utlouci. To pochází odtud, že máme pravo na své straně."

Generál se usmál. "To pochází odtud, že máme lidi, kteří umí střílet, znají místo boje a ničeho se nebojí. Stalo se a dobře se stalo. Hvězda naše byla šťastna. Avšak jak to vše, Franku Mullere, skončí? Vy nejste člověk na hlava padlý, povězte mi, jaký to vše má vzíti konec?"

Frank Muller vstal, přešel dvakráte světnici, nežli odpověděl. "Mám vám to to říci?" tázal se a hned na to pokračoval, nečekaje ani na odpověď. "Skončí to tím, že země dobudeme zpět. To znamená již nynější příměří. Tisíce červenokabátníků leží u Neku. Nečekají na vojáky, nýbrž na vhodnou příležitost, aby se vzdali. My dostaneme zemi zpět a vy budete presidentem republiky."

Starý muž vytáhl z dýmky celý oblak dýmu. "Myslíte daleko, Franku. Anglická vláda jest ochotna povoliti. Hvězdy jsou nám stále příznivé. Vláda anglická je právě tak pošetilá jako důstojníci v její armádě. Oni něco přidají. Franku Mullere, to znamená ještě více, chci vám to říci." Po těchto slovech opětně hrozivě udeřil generál o stůl a pak pokračoval: "To znamená vítězství Boerů v celé jižní Africe. Burgers přece nebyl pouhým pošetilcem, když mluvil o veliké republice Boerů. Já byl v poslední době dvakráte v Anglii a znám Angličana skrz na skrz. Neví nic, pranic. Rozumí pouze svému krámu. On ve svém krámu umírá a nemůže o ničem jiném přemýšleti. Někdy jde jinam a založí svůj obchod na jiném místě, rozšíří jej, neboť tomu rozumí dobře, a zahyne v něm. Všecko se řídí u něho dle obchodu. Obchodu jeho nesmí škoditi ani domácí, ani zahraniční politika a tato otázka rozhoduje politika. Takto mluví Angličane dost a dost, avšak já trem všeho je pouze obchod. Oni dovedou rozmlouvati také o cti a vlastenectví, obojí ale musí ustoupiti obchodu. A já vám pravím, Franku Mullere, obchod učinil z Angličanů něco a on je také zahubí. Kéž by se tak jen stalo! My budeme míti svůj díl. Afrika Afričanům! Nejprve ale: Transvaal Transvaalským! Shepstone byl chytrý muž; on byl všecko proměnil v krám a z černochů byl by nejraději učinil v něm sluhy. My to vše změnili. Jsme ale Shepstonovi díky zavázáni. Angličané zaplatili naše dluhy, Zulukafry vyžrali, kteří by nás byli beztoho zničili, a nyní přicházíme zase my na řadu a ja budu, jak pravíte, prvním presidentem."

"Ano, pane, a já budu druhým."

Veliký muž změřil Franka. "Ano, vy jste odvážný muž," pravil, "a odvaha dělá muže i zemi. Já myslím, že jím budete. Máte k tomu také hlavu. A jasná hlava dovede vládnouti veliké řadě bláznů. Já sám myslím, že jednoho dne budete presidentem republiky."

"Ano, budu jím. Až se jím stanu, zaženu Angličany z Jižní Afriky. S pomocí Zulukafrů natalských chci to provésti. Pak vyhubím domorodce a nechám jich pouze tolik na živu, mnoho-li jich potřebujeme za otroky. To je můj plán, pane, a je dobrý."

"Je to veliký plán. Nejsem však jist, zdali je také dobrý. Avšak dobrý nebo špatný, kdož pak to může dnes říci! Budete jej moci provésti, pane, zůstanete-li na živu. Muž, který má rozum a bohatství, může všecko provésti, stačí-li mu k tomu život. Avšak je také Bůh, Franku, já věřím, že Bůh jest, a věřím, že klade meze lidským skutkům. Jde-li člověk tuze daleko, pošle Bůh, na něj záhubu. Zůstanete-li, Franku, na živu, provedete všecky ty věci, ale snad vás Bůh u smrtí. Kdož to může říci? Provedete, co bude chtíti Bůh, a ne to, co budete chtíti vy."

Starý muž mluvil toto vážně. Frank Muller cítil, že tento muž mluví docela jinak, nežli bylo u boerských velikánů zvykem. Jedno duše pověděl vše tak, jak to myslel.

Ačkoli Muller byl nevěrec, přece zalomcovala jím zimnice, neboť vřelá víra velikého muže, i když příčí se názorům druhého, přece působí a otřásá jeho náhledy.

Na okamžik probudila se ve Frankovi pověrčivost v něm dřímající a on se ulekl.

Mezi ním a lesklou budoucností již protékaly proudy krve a jež kynula mu takovou mocí, rozevírala se ještě veliká propast. Aby tak propast tato byla smrtí a budoucnost ničím jiným nežli snem!

Pokračování.

Různé zprávy

‡ Z Turina se oznamuje: Rektor zdejší jezuitské koleje páter Grosso stal se obětí prohnaných šejdířů. As před 14 dny přišli k němu dva páni s hochem a prohlásili, že mají v úmyslu dáti hocha v koleji vychovat. Jest prý to syn Itala, jenž zahynul v Transvaalu a dle vůle otcovy měla býti jesuitům svěřena též správa jmění hochova. Oba pánové měli při sobě krabici s cennými papíry. Pater Grosso ochotně svolil, že se uváže ve správu jmění, načež oba pánové prohlásili, že mu krabici s cennými papíry ihned odevzdají, ale vymínili si, že si prozatím ponechají klíč a žádali, aby páter Grosso jakožto záruku, že se krabice neztratí, vložil do ní rovněž cenné papíry v přiměřeném množství. Tak se také stalo. Oba pánové ukázali pateru Grossovi 80.000 lir v italské rentě jakožto jmění hochovo a vložili je do krabice. Pater Grosso přidal k tomu cenných papírů za 46 000 lir. Krabice byla ihned uzamčena a duchovní vzal ji k uschování, kdežto oba pánové s klíčem odešli, vzavše s sebou hocha, jenž druhého dne měl býti trvale v klášteře ubytován. Avšak oba neznámí se více neobjevili. Po čtrnáctidenním čekání páter Grosso krabici u přítomnosti svědků vypáčil. Na místě rent obsahovala toliko staré noviny.— Teď během tří let čtvrtý podobný podvod, jaký šejdíři s krabicemi v různých městech italských provedli, při čemž ukořistili celkem přes půl millionu lir. Kterak si vlastně počínají, aby z krabice před očima majitele vyschamotovali cenné papíry a nahradili je makulaturou, či mají li pohotově krabici zcela stejné podoby, již podstrčí na místo krabice s cennými papíry, jest dosud hádankou.

‡ Bukureštský jeden časopis přináší následující podivnou historii o únosu. Syn vážného v Soluni zamiloval se do krásné manželky tamějšího rumunského konsula Rosetti Saulesca a dáma, poněkud výstřední lásku jeho opětovala. Konec konců byl, že dáma svému manželi uprchla a uchýlila se do harému svého ctitele v Cařihradě. Snahám manželovým podařilo se sice, díky zakročení turecké vlády, dosíci rozmluvy se svou manželkou, nalézající se v haremu, ale poněvadž dáma prohlásila, že se jí v jím nynějším útulku líbí a že jej také neopustí, oznámila vláda konsulovi, že za těchto okolností nelze v této záležitosti ničeho učiniti a že není možno navrátiti ji proti její vůli do domu manželova. Několik dnů poto pak byly také dítky konsulovy uneseny z domu otcovského a dopraveny do haremu k matce. Poněvadž však proti vrácení dětí otci není nijakých překážek, nenastanou v této aféře žádné další zápletky.

‡ Uprostřed věčného ledu a sněhu žije mezi horou Hedžechotem a Horním Sundem ruská expedice záležející z 12 námořníkův, astronoma Vasiljeva a Achmatova půl druhého roku pozorujíc z metereologické stanice změny počasí, magnetické odchylky, povahu země a j. K nim klestil si cestu ohromný "Ledokol" č. 2 a loď "Kurik" nalézající se teď ve vodách čínských. Kromě ledovců, jimiž polární moře je přeplněno plovou tu celé ledové hory či ledníky, odštěpky to ledových obrů spouštějící se do moře a plovoucí sem tam dle větru a proudu. Liší se od ledovců tím, že jsou vždy více neb méně ploské kdežto pravé ledovce vždy vystupují v podobě hory. V těchto opuštěných místech ve výši až 700 m. nad hladinou moře slavila výprava vánoce. Vzácným byl jim zaslaný stromek tam, kde není keříčka. Potravou jsou jim konservy, suchary, čaj a v letě maso ledních bílých medvědů. Skolili jich již 12. V Horním Sundě viděti je stáda těchto dravců až 70 kusů čítající. Bílé mládě přivezli si sebou do Petrohradu. Z námořníků byl jeden kuchař, pět jich obsluhovalo metereologické a geodetické stanice a ostatní zabývali se lovem, úpravou šatstva, příbytku a p. Oba astronomové zakusili na dvoře zimního bytu svého, čo je strach před objetím bílého pána ledové pouště.

Proti horké nemoci. Mezi oněmi tisíci kteří v posledních létech trpěli kašlem, chřipkou, nastuzením atd., není ani jeden, kde by se nebyl osvědčil Chamberlain Cough Remedy. Thos. Whitfield. Co 240 Wabash Av v Chicagu, lékárník píše: My doporučujem Chamberlain Cough Remedy pro grip, neboť tento lék jest tím nejspolehlivějším proti chřipce a zánětu plic. Na prodej u Fd. Wehna.

W. S. CHMELÍŘ
veřejný notář, pojišťující a pozemkový jednatel.
CRETE - NEB.
Má na prodej majetky majetky v městě, jakož i pěkné farmy a pojišťuje u spolehlivých společností na nejnižší procenta

Máte-li dražbu
poraďte se a najměte si
W.T. Buchanana
Z CRETE, NEB.
On má v oboru tom 26 letou zkušenost a čítá liberální ceny.
V red. t. l. bude vám podáno zpráv o prázdných jeho dnech.

SINGER
nejlepší, nejosvědčenější, nejspolehlivější a nejrozšířenější šicí stroje v Americe prodává za ceny nízké
JOSEF MELCER
Wilber, Neb.

VZNIK
souchotin podmíněn jest zárodky: tyto zárodky rychle zničí
SEVERŮV
Balsám pro Plíce
Sílí vlákna plicní a vždy vyléčí kašel, nastuzení, záskrt, lechtání v krku i zánět.
25 a 50 ct.
Velmi cenným lékem na utišení horkosti, zmírnění bolesti a vrácení síly jest
SEVERŮV
Olej sv. Gotharda.
50 ct.
W. F. SEVERA
CEDAR RAPIDS, IOWA

Trpíte hluchotou?
Každý druh nedoslýchavosti neb hluchoty lze naším novým vynálezem vyléčiti. Pouze hluchoněmí nejsou vyléčitelní. Hučení v uších přestane okamžitě. Popište váš případ. Prozkoumání a oznámení výsledku zdarma. Každý může se doma nepatrnými útratami vyléčiti. Dir. Dalton's Aural Clinic, 596 LaSalle Ave., Chicago, Ill.

Kodol Dyspepsia Cure
Digests what you eat.
It artificially digests the food and aids Nature in strengthening and reconstructing the exhausted digestive organs. It is the latest discovered digestant and tonic. No other preparation can approach it in efficiency. It instantly relieves and permanently cures Dyspepsia, Indigestion, Heartburn, Flatulence, Sour Stomach, Nausea, Sick Headache, Gastralgia, Cramps and all other results of imperfect digestion.
Price 50c. and $1. Large size contains 2½ times small size. Book all about dyspepsia mailed free.
Prepared by E. C. DeWITT & CO., Chicago

Slovo
k těm, jež trpí chronickými dlouho trvajícími nemocmi

Upozorňujeme naše čtenáře na dr. Badger v Toledo, Ohio, jehož oznámku přinášeli jsme v posledních létech v tomto listě. Tento lékař má tu nejširší praxi lékařskou ve Spoj. Státech, jednu z nejkrásnějších lékařských síní na světě zaměstnávaje celý sbor těch nejlepších lékařů co svých asistentů, an mu nemožno ku všem případům osobně dohledu míti.

On sám připravuje léky pro každou osobu a každý případ. Jeho laboratoř zásobena jest všemi léčivými bylinami, jaké věda dosud objevila. A z nich připravuje léky nemocným. Žádný lék nejde z jeho ústavu, jež ním samým nebyl připraven. Léky jeho jsou toliko jemu známy a užíváním jeho tisíce nemocných děkuje dnes svůj život, jsouce již opuštění ode všech lékařů privátních i nemocničních. Dr. Badger léčí pouze zastaralé nemoce chronické. Nevyléčitelné choroby neléčí. On jest lékař v každém ohledu poctivý a nikdy ještě nepřijal pacienta shledav, že jest schopně léčen doma lékařem. On hodlá pomoci těm, jimž lékaři pomoci nedovedou. Tisíce mu děkují a udají své choroby. Čtěte pozorně jeho oznámky na jiném místě a zvíte, že na tisíce nemocných vyléčil a dosvědčení jich v tištěné knize budou zaslány vyžádané na požádání. Když jste nemocni chronickou chorobou dejte mu zprávu a bude vám bezplatně poradí.

Dr. L. A. Badger
Toledo, Ohio.

Uroda mluví.
Přijeďte podívejte se na úrodu obilí, travin, zeleniny a ovoce vynikající se
české osadě
v okresu Polk, Mo.
Naprosto zdravé podnebí, úrodná půda, dobré trhy, stavební dříví a voda. Pozemky všeho druhu od 1½ do 10 mil od dráhy a okresního města, od $5 do $30 akr. Snížené jízdné na drahách. Pište, jaký pozemek si přejete. Bližší obratem pošty sdělí
J. Em. KROUPA
Bolivar, Polk Co., Mo.

PATENTS GUARANTEED
Our fee returned if we fail. Any one sending sketch and description of any invention will promptly receive our opinion free concerning the patentability of same. "How to obtain a Patent" sent upon request. Patents secured through us advertised for sale at our expense.
Patents taken out through us receive special notice, without charge, in The Patent Record, an illustrated and widely circulated journal, consulted by Manufacturers and Investors.
Send for sample copy FREE. Address,
VICTOR J. EVANS & CO.
(Patent Attorneys,)
Evans Building, WASHINGTON, D. C.